

NACUKO IMAMURA

ZENNA

VE FIALOVÉ SUKNI

ARGO

AKUTAGAWOVA CENA (2019)

ŽENA

VE FIALOVÉ SUKNI

NACUKO IMAMURA

ŽENY

VE FIALOVÉ SUKNI

ARGO

Přeložil Jan Levora

THE WOMAN IN THE PURPLE SKIRT by Natsuko Imamura

© 2019 Natsuko Imamura

All rights reserved

Czech edition © Argo, 2021

Translation © Jan Levora, 2021

Originally published in Japanese as むらさきのスカートの女

(*Murasaki no sukáto no onna*) by Asahi Shimbun Publications, Inc.

Czech language translation rights arranged with Asahi Shimbun Publications Inc. through The English Agency (Japan) Ltd.

Cover design © Alexandra Švolíková, 2021

Cover photo © Petr Horčíčka, 2021

ISBN 978-80-257-3458-2 (váz)

ISBN 978-80-257-3540-4 (e-kniha)

V mém sousedství žije žena, které lidé říkají ‚ŽENA VE FIALOVÉ SUKNI‘. To proto, že na sobě má vždycky fialovou sukni.

Zpočátku jsem si myslela, že se jedná o mladé děvče. Nějakou dívku drobné postavy s černými vlasy po ramena, která mi z dálky připadala skoro jako žačka nižší střední školy. Když jsem si ji však zblízka pořádně prohlédla, viděla jsem, že to už rozhodně není žádná mladice. Na tvářích se jí tu a tam vynořily pigmentové skvrny, její černé vlasy po ramena postrádaly lesk a působily vysušeně.

Žena ve fialové sukni si zhruba jednou týdně chodila do pekařství na nákupní třídu kupovat krémovou rolku. Kdykoliv jsem tam na ni narazila, tvářila jsem se, jako že si vybírám chleba, ale po očku jsem ji pozorovala. Připadalo mi, že se podobá někomu, koho znám. Ale komu?

V parčíku poblíž našeho domu byla dokonce lavička, které se říkalo ‚místo vyhrazené pro ženu ve fialové sukni‘. Byla to ta nejvzdálenější ze tří laviček stojících vedle sebe směrem na jih.

Jednoho dne si žena ve fialové sukni koupila v pekárně jako obvykle krémovou rolku, opustila nákupní uličku a zamířila do parčíku. Byly právě tři hodiny odpoledne. Listovní

dubu, který v parku rostl, vrhalo na „místo vyhrazené pro ženu ve fialové sukni“ příjemný stín. Žena se posadila do prostřed lavičky a pustila se do právě zakoupené rolky. Aby jí neukápla na oblečení krémová náplň, přidržovala si pod rolkou levou dlaň jako talířek. Než vložila rolku do úst, na okamžik se zahleděla na její vrchní část ozdobenou mandlemi. Poslední sousto žvýkala obzvlášť dlouho, jako by jí bylo zatěžko se s ním rozloučit.

Jak jsem se na ni tak dívala, měla jsem pocit, že se podobá mé starší sestře. Bylo mi přitom samozřejmě jasné, že je to někdo úplně jiný. V obličeji si ty dvě vůbec nebyly podobné.

Moje starší sestra si ale také, stejně jako ta žena ve fialové sukni, dávala s posledním soustem hodně načas. Povahou byla sestra mírná a poslušná, takže v hádkách jsem ji jako mladší sestra vždycky porazila, ale v posedlosti jídlem měla nad ostatními rozhodně navrch. Jejím nejoblíbenějším jídlem byl pudink. Dokázala jsem se klidně deset nebo i dvacet minut dívat, jak lžičkou do poslední kapky pomalu vyjídá ze dna kelímku zbytky karamelu. „Jestli už nebudeš jíst, já si to tedy vezmu,“ řekla jsem jí jednou a hltavě jsem všechno dojedla. Strhla se taková hádka a rvačka, že byl celý dům vzhůru nohama. Dodnes mi na levém nadloktí nezmizely jizvy po škrábancích, které mi tehdy sestra ušetřila. A jí zase určitě zůstaly na palci pravé ruky stopy po mých zubech, jak jsem ji tehdy vši silou kousla. Je to už dvacet let, co se rodiče rozvedli a každý z naší rodiny využil příležitosti, aby začal žít odděleně. Kdepak teď je asi moje starší sestra a co asi dělá?

Pamatuji si, že jejím nejoblíbenějším jídlem býval pudink, ale i to se teď možná už změnilo.

Zajímalo by mě, jestli ten můj pocit, že se žena ve fialové sukni podobá mé starší sestře, může znamenat, že se ta žena podobá také její mladší sestře, tedy mně. Nezní to snad logicky? Podle našich společných rysů to není nemožné. Když ona je ‚žena ve fialové sukni‘, já bych konec konců mohla být ‚žena ve žlutém svetru‘.

Na rozdíl od ‚ženy ve fialové sukni‘ však o existenci ‚ženy ve žlutém svetru‘ bohužel nemá nikdo ani potuchy.

Když jde po nákupní třídě ‚žena ve žlutém svetru‘, nikdo jí nevěnuje pozornost, zatímco v případě ‚ženy ve fialové sukni‘ je tomu jinak.

Stačí například jen, aby se směrem od arkád vynořila postava ženy ve fialové sukni, a hned se dají snadno vyzozorovat čtyři různé typy reakcí kolemjdoucích. Za prvé, někteří se tváří, že ji neznají. Za druhé, někteří jí ustoupí z cesty. Za třetí, někteří zvednou ruce na přivítanou, jako že ji rádi vidí. A za čtvrté, někteří naopak začnou truchlit a naříkat, protože věří, že vidět ženu ve fialové sukni dvakrát za den je dobré znamení, zatímco vidět ji třikrát přináší neštěstí.

Mně na té ženě ve fialové sukni připadá fascinující to, že rozhodně nemění krok podle reakcí, které může její přítomnost vyvolat u kolemjdoucích. Jde stále stejnou rychlostí, lehce a hladce proplouvá davem. Kupodivu ani v nejrušnější hodině koncem týdne, kdy bývá všude nával, nikdy nenarazí do žádných lidí ani věcí. Mám pro to jen dvě možná vysvětlení:

buď je obdařena mimořádnými pohybovými reflexy, nebo má někde na čele ještě jedno oko, které je ukryto pod její ofinou, aby si ho nikdo nevšiml. Tímto třetím okem dokáže otáčet tak, že jím vidí kolem dokola o tři sta šedesát stupňů. Já osobně se přikláním k tomuto vysvětlení. Žena ve žlutém svetru každopádně takovými kouzelnými dovednostmi obdařena není.

Dovedu pochopit, že když se dokáže při chůzi všem tak skvěle vyhýbat, vyskytnou se podivní lidé, kteří se naopak pokoušejí záměrně do ní vrazit. Upřímně řečeno, jedním z takových podivných lidí jsem i já sama. A stejně jako ostatní, ani já jsem neuspěla. Bylo to letos zjara. Předstírala jsem, že se jako obvykle jen tak procházím, a když jsem od ženy ve fialové sukni byla jen pár metrů, náhle jsem prudce zrychlila, zamířila rovnou k ní a snažila se do ní vrazit.

Ted' už vím, že jsem udělala hloupost. Žena ve fialové sukni se mi na poslední chvíli hbitě vyhnula, zatímco já jsem setrvačností narazila vší silou do výkladní skříně řeznictví. Naštěstí se to obešlo bez zranění, ale musela jsem majiteli zaplatit spoustu peněz za náklady na opravu výlohy.

Od té doby už uplynulo přes půl roku, ale teprve nedávno jsem řeznictví splatila poslední část náhrady škody. Vůbec to pro mě nebylo jednoduché. Každý měsíc jsem doma vyhledala nějaké nepotřebné věci, které bych mohla prodat, a potají proklouzla na bleší trh pořádaný základní školou, kde jsem je směnila za trochu peněz. „Proboha, co to děláš?“ říkala jsem si pokaždé. Podruhé už takovou hloupost nikdy neudělám.

Vždyť jsem dobře věděla, že se ani přede mnou nikdy nikomu nepodařilo do té ženy ve fialové sukni vrazit! Pokud neměla na čele to třetí oko, musela mít opravdu mimořádně dobré pohybové reflexy. Přitom se mi zdá, že to slovo ‚pohyb‘ k ní zrovna moc nesedí. Hbitostí a lehkostí, s jakou se proplétala davem lidí, mi připomínala krasobruslařku, jak se plavně klouže po ledě. Měla jsem z ní podobný pocit jako z krasobruslařky, která předloni na zimních olympijských hrách získala bronzovou medaili. Pamatuji se, že ta dívka měla na sobě modrý dres a mluvila jako nějaká stará ženská. Když skončila se závoděním, snažila se prosadit v televizi a vloni se stala moderátorkou jednoho programu pro děti. Víím, že nedávno získala první místo v žebříčku oblíbených dětských celebrit. Žena ve fialové sukni je oproti ní o dost starší, ale populární je zhruba stejně, tedy v našem bezprostředním okolí.

O tom, že existuje, tady vědí nejen dospělí, ale i děti. Přála bych si, aby se televizní štáby, které do nákupní uličky občas přijíždějí natáčet, neobracely s mikrofonom jen na hospodyně, aby se jich zeptaly, co budou připravovat na večeři jako přílohu k rýži, nebo co říkají na rostoucí ceny zeleniny, ale aby se někdy obrátily také na staré lidi a na děti a položily jim tuhle otázku: „Znáte ženu ve fialové sukni?“

Skoro všichni by určitě odpověděli: „Jasně, že známe!“

V poslední době je mezi dětmi v módě jedna hra. Kdo prohraje při stříhání ‚kámen, nůžky, papír‘, má za úkol dotknout se ženy ve fialové sukni. Pravidla jsou prostá, přesto je ta hra čím dál oblíbenější. Hraje se v našem parčíku. Dítě,

kteřé prohraje při stříhání, se tiše přiblíží k ženě ve fialové sukni sedící na vyhrazeném místě a dotkne se jejího ramene. To je všechno. Pak vezme nohy na ramena a se smíchem utíká pryč. Tohle se opakuje znovu a znovu.

Pravidlem této hry původně nebylo dotknout se ženy ve fialové sukni, ale něco na ni zavolat. Ten, kdo prohrál při stříhání, se rychle drobnými kroky přiblížil k vyhrazenému místu, kde seděla, a řekl jí něco docela obyčejného, třeba „Dobrý den!“ nebo „Jak se máte?“. Už jen tohle děti hodně vzrušovalo. Vyhrkly pokaždé směrem k ženě ve fialové sukni několik málo slov a s chichotáním utíkaly pryč.

Pravidla hry se změnila poměrně nedávno. Důvodem bylo, že to začínala být docela nuda. Pro děti, ale i pro ženu ve fialové sukni. „Máte se dobře?“ „Dneska je hezky, že?“ To, co děti volaly, byly pořád dokola jen jedny a ty samé fráze. I když se pokusily vymyslet něco nového, třeba na ni začaly pokřikovat anglicky „How are you?“, pořád to byla stejná nuda. Zpočátku, když děti s tou hrou přišly, žena vždycky seděla skloněná a ani se nepohnula, ale časem při tom dětském škádlení začala zívát, hrát si s nehty na rukou a dělat jiné zbytečné věci, jen aby upoutala jejich pozornost. Třeba jakoby nedbale obírala žmolky vlny ze svetru, ale bylo přitom vidět, že se tím snaží ty děti vlastně provokovat, aby se nechovaly pořád tak předvídatelně.

Děti se shlukly v kruhu, daly hlavy dohromady, jak z toho stereotypu ven, a vymyslely pro hru to nové pravidlo, které se rychle ujalo. Ted' už si nikdo nestěžuje, že je to nuda.

„Kámen, nůžky, papír!“ povzbuzují se, když si stříhají, a vítěz pak radostně povyskočí, zatímco poražený zklamaně vykřikne. Žena ve fialové sukni mezitím nehybně sedí na svém vyhrazeném místě. Obě ruce má položené na kolenou a hledí kamsi dolů před sebe. Možná si na nové pravidlo hry ještě nezvykla. Jak se asi cítí pokaždé, když se některé z dětí dotkne jejího ramene?

Domnívala jsem se, že mi žena ve fialové sukni připomíná moji starší sestru, ale to jsem se mýlila. Nepodobá se ani té bývalé krasobruslařce. Je totiž podobná Mei, mé kamarádce ze základní školy. Bylo to děvčátko s dlouhými vlasy spletenými ze tří pramenů do copu svázaného na konci do červené gumičky. Její otec byl Číňan. Krátce před závěrečnými zkouškami se celá její rodina nečekaně vrátila zpátky do Šanghaje, odkud otec pocházel. Žena ve fialové sukni nehybně sedící na lavičce mi připomněla Mei, jak sledovala hodiny plavání. Nedívala se, jak plaveme, ale nahrbená si hrála se svými nehty. „Není ta žena ve fialové sukni Mei?“ napadlo mě najednou. Když se vrátila do Číny, ztratily jsme dočista kontakt, ale co když se vrátila do Japonska, aby se znovu se mnou setkala?

To asi ne. Mei sice byla moje kamarádka, ale nijak zvlášť blízké jsme si zase nebyly. Spolu jsme si hrály jen jednou nebo dvakrát. Byla ale hodná. „Ten ocásek se ti povedl,“ pochválila mi obrázek psa, co jsem nakreslila. Jako dítě jsem jí byla za ta slova vděčná. Mei uměla moc hezky kreslit. Říkala, že se chce v budoucnu stát malířkou. A to se jí podařilo. Chuang Čchun-mej. Čínská malířka vychovaná v Japonsku. V létě před třemi lety přijela do Japonska, aby tady uspořádala samostatnou výstavu. Dozvěděla jsem se o tom z článku v novinách. Už to

nebylo žádné děvčátko s copem spleteným ze tří pramenů, ale ta žena, která s úsměvem stála před svými obrazy, byla určitě Mei. Ano, poznala jsem ta její od malička tak výrazná dvojíta oční víčka i to mateřské znaménko v jamce pod nosem.

Žena ve fialové sukni však dvojíta víčka nemá. Má sice na obličejí drobné skvrnky, ale mateřské znaménko jí chybí.

Kdybych soudila jen podle tvaru očních víček, podobá se Arišimové, mé spolužačce z nižší střední školy. Myslím, že povahou se naprosto liší, ale těmi očními víčky mi ji připomíná. Arišimová je hrozná ženská. Má blond vlasy, krade v obchodech, vydírá lidi, vyhrožuje jim a chová se násilnický. Pořád s sebou nosí velký nůž, který vypadá jako meč. Dá se říct, že je to ten nejnebezpečnější člověk, jakého jsem kdy potkala. Ani rodiče, ani učitelé, dokonce ani policie, nikdo si s ní nevěděl rady. Je pro mě záhadou, proč mi jednou dala žvýkačku. Se švestkovou příchutí. Poklepala mi na záda a zeptala se: „Chceš jednu?“ Podala mi žvýkačku a já si ji vzala. Tehdy jsem poprvé viděla její oči zepředu. Měla vykrojené obočí a jednoduchá oční víčka bez horního záhybu. Na okamžik jsem si ani nebyla jistá, jestli je to vůbec Arišimová.

I když se tehdy slušelo poděkovat, neudělala jsem to. Myslela jsem si, že v té žvýkačce je jed, a proto jsem ji cestou ze školy vyhodila do odpadkového koše před obchodem s vínem a lihovinami.

Žádný jed v ní nebyl, klidně jsem ji mohla žvýkat. Na druhý den jsem jí na oplátku měla nabídnout nějaký bonbon. Ted' už je pozdě litovat. Po dokončení vyšší střední školy se